

Annie Lööf: Almedalstal 2017

Talare

Annie Lööf
Partiledare

Datum

4 juli 2017

Plats

Visby, Gotland

Jag har en fråga. En jobbig fråga. Men jag måste ställa den ändå. Många människor har det jättebra i Sverige. Som flera av oss här i kväll. Fast jobb. En bra lön. Makt över sitt eget liv. Tacos på fredag och nedräkning mot sommarsemester. Det går bra för många i vårt land. Men. Det går inte bra för alla. För den som har fel namn, fel ålder, fel utbildning eller ingen utbildning alls. För människor som vill kunna göra sin plikt. Som vill kunna kräva sin rätt. Men som istället sitter fast i utanförskap. För dem är tillvaron istället en ständig kamp mot arbetslöshet och otrygghet. Så min fråga lyder: – Hur kan alla vi som har det bra, tillåta att detta sker? Att det sker år efter år. Att det drabbar människa efter människa. Hur kan vi leva med att Sverige klyvs mitt itu? Det är ett nytt klassamhälle som håller på att byggas. Där Socialdemokraterna agerar arbetsledare. En ny social underklass av dem som aldrig får jobb. Olof Palmes envisa engagemang för rättvisa. Det ser jag mindre av bland dagens Socialdemokrater. De stolta traditionerna från Per Albins folkhemsbygge. Kan någon tala om för mig vart de tagit vägen?

Mina vänner, vi får aldrig acceptera att Sverige delas. Socialt och regionalt. Mellan orter. Mellan människor. Vi ska aldrig ge upp kampen för ett Sverige som håller ihop.

Klyftan som öppnat sig i Sverige. Mellan dem som har jobb och dem som är arbetslösa. Den vidgas av regeringens politik. Och de allra mest utsatta, de långtidsarbetslösa. De som borde få all uppmärksamhet. De har glömts bort. För så länge vi inte gör vårt yttersta för att stoppa klyvningen. Då pekar vi finger åt alla arbetslösa och säger: vi behöver er inte. Var Stefan Löfven än befinner sig, på sin resa genom Sverige, så borde han ligga sömnlös i natt. Han borde fundera på hur det kommer sig att Socialdemokraterna misslyckas med att bryta utanförskapet.

Mina vänner, För mig är det självklart att försöka lösa människors problem. För

mig är det självklart att inte lämna någon kvar i utanförskap. För mig är det självklart att Sverige förtjänar en bättre politik. För att visa varför jag är orolig. Varför en ny politik behövs. Så vill jag ta er med till det bortglömda Sverige. Till den ena sidan av klyftan. Där alla dem som fortfarande är arbetslösa befinner sig. Där de varit länge. Dit de nyss kommit. Dit fler är på väg, om ingenting görs. De bortglömda finns bland dem som inte gick färdigt gymnasiet. Bland dem som inte har ett diplom från en akademisk examen i guldrum hemma. Som står utan jobb efter 55. Som inte pratar flytande svenska. Eller har en funktionsvariation. Som Emil. Han vill inget hellre än att jobba. I mataffären där han gjorde praktik, där var han omtyckt. Men Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan bedömde hans arbetsförmåga olika. Han blev fast i arbetslöshet. Emil behöver rullstol. Men det är inte den som begränsar honom. Det som begränsar är fyrkantiga regler. Och att andra inte ser hans potential. Organisationen Rörelsehindrade barn och ungdomar, RBU, säger att det är vanligt. De möter människor, som Emil, som vill jobba. Men som inte får tillräckligt med hjälp. Som istället får stämpeln att inte vara behövda. Efter att Emils fall uppmärksammades i media fick han jobb. Men för personer med funktionsnedsättning är det ofta svårare. Vi måste därför bli bättre på att se vad de kan bidra med. Detta är ett av skälen till att förändra Arbetsförmedlingen i grunden. Så att andra aktörer, företag kan komma in. Företag som är experter på att förmedla jobb. Jobb till människor med olika förmågor och behov. För arbetslöshet. Att brottas med siffror som tickar ner på kontot. Att kämpa för att behålla sin självkänsla och ha kvar sin framtidstro. Den där känslan av att inte vara behövd. Den kan brinna som en eld. Den är ofta påtaglig hos någon som är arbetslös. Den är stark i det bortglömda Sverige. Jag tror den var stark hos Emil. För på jobbet. Där får man höra någon berätta en dråplig historia på kafferasten. Eller om något vardagligt och vanligt som hänt. Där visas det otaliga bilder på barnbarn i en telefon. Där kan man diskutera varför det bara blev fyra säsonger av Skam. Eller det senaste avsnittet i en serie på Netflix. För det är sånt man gör i en gemenskap. På jobbet. Där får man vara med och bidra. Där får man göra nytta. För det är sånt man gör på en arbetsplats. Men tre fjärdedelar av dem som är arbetslösa idag befinner sig längre från arbetsmarknaden än någonsin tidigare. De får inte jobb, trots att företagen skriker efter arbetskraft. Med fyrkantiga regleringar, med höga ingångslöner och höga skatter har vi sten för sten byggt upp en mur kring jobben. Och vi har använt motståndskraftigt murbruk. Därför kommer det att krävas rejäla krafttag för att riva muren. Det behövs för alla dem som har samma uppförsbacke som Emil. För alla dem som står utanför. Med rätt politik är det möjligt. Med rätt reformer kan vi göra det

bortglömda Sverige synligt igen.

För att vända utvecklingen kommer det att krävas någonting helt annat än Socialdemokraternas så kallade jobbpolitik. För mina vänner, deras politik nådde bästföredatum för länge sen.

För att Sverige ska hålla ihop. För att arbetslösheten ska ge vika. För att klara den uppgiften behövs fler jobb. Då är bra villkor för de företag som skapar jobben avgörande. För tillverkningsindustrin, för skogsföretagen, tjänsteföretagen och den snabbväxande besöksnäringen. För startups och techbolag. Då krävs något annat än regeringens mazarinfikor och samordningsprogram. Då behövs lägre kostnader så att fler kan anställas. Då behövs konkurrenskraftiga skatter och regler. Företagsklimatet är avgörande. Men för fler jobb krävs också att vi hindrar klyvningen av arbetsmarknaden. För det är i högkonjunktur man behöver rusta för sämre tider. Det är inte bara något gammalt centerpartistiskt ordspråk. Utan det är klassisk nationalekonomisk teori. Därför är det nu vi behöver genomföra förändringar som gör oss starkare kommande decennier. För Sverige behöver inte fler dyra åtgärdsprogram. Sverige behöver fler riktiga jobb. Då måste kostnaderna för att anställa någon som varit arbetslös länge sänkas. Genom att ta bort arbetsgivaravgiften när man anställer någon som är ny på arbetsmarknaden. Eller sin första medarbetare. Då behöver vi rusta dem som söker jobb. Genom att bygga ut Yrkeshögskolan, i såväl storstad som landsbygd, med 5000 nya platser. Eftersom det är utbildningar som leder till jobb. Det måste bli lättare att utbilda sig, ställa om och byta bana mitt i livet. Reglerna för studiestöd måste därför förändras. Genom att ta bort utfasningen av studielånet som slår in när någon fyller 47 år. Genom att erbjuda studielån även till dem som är över 56. Och genom ett system som är anpassat för dagens arbetsmarknad, så att de som idag slår i taket efter sex års studier kan fortsätta utbilda sig i ytterligare två år senare i livet. Vi måste också öppna dörren till arbetsmarknaden för fler. Arbetsrätten behöver bli mer rättvis och modern. Jag vill ta ett större grepp för att förändra turordningsreglerna så att de gynnar kompetens. Men behovet är störst för de mindre företagen. I ett första steg vill Centerpartiet därför att alla företag med upp till 50 anställda ska undantas från turordningsreglerna. Det är nödvändigt. Och till skillnad från Socialdemokraterna är jag inte rädd för förändring, när förändring behövs. Lika självklart som att det alltid ska löna sig att jobba. Lika självklart är att fler enkla jobb måste växa fram på svensk arbetsmarknad. Det är bra att även LO har börjat röra på sig. Att de inte längre säger att det är apartheid-politik att driva på

för att nyanlända ska få jobb genom lägre ingångslöner. För lägre ingångslöner behövs. Så att även människor som inte har någon lång utbildning kan få komma på intervju. Så att även de med låga bidrag kan få möjligheten till högre inkomst. Mina vänner, det Centerpartiet föreslår, det är rejäla förändringar. Vi slösar inte bort högkonjunkturen. Vi lägger förslag för förändring. Så att människor får chansen att bidra och försörja sig själva. Det är nämligen så man visar riktig solidaritet.

Sverige får inte fortsätta klyvas. Sverige ska hålla ihop.

Denna vår har inte varit en tid då Alliansen blomstrat. Det har blåst rätt snålt. Det har varit tuffa tider för oss. Det är vi nog alla överens om. Sedan förra valet har det pågått diskussioner om hur Sverige ska styras. Centerpartiet har svarat. Vi kommer att ta ansvar för Sverige. Vi kommer att hålla ihop Alliansen. Och vi kommer inte söka stöd av Sverigedemokraterna. Det senaste året har Alliansen presenterat förslag för tryggheten, välfärden, skolan. Och nu senast för fler jobb. Det är något jag efterlyst i många av mina Almedalstal som partiledare. Alliansen behövs för fler jobb. För en bättre integration, mer tillgänglig vård, för en miljöpolitik som fokuserar på resultat. För trygghet i hela landet. Alliansen är ett lagarbete. Nu ska vi använda våra styrkor på rätt sätt. Nu ska vi samla oss. Sluta spela defensivt och istället börja anfalla. Det är vad vårt land behöver.

Det innebär att vi gemensamt måste presentera nya lösningar. Ny politik. En ny reformagenda. Vad vi ska genomföra de kommande åren. För nästa år ska vi vinna valet tillsammans.

Det började som ett rykte. När han bekräftade det på en presskonferens hade han hela världens ögon på sig. Men när applåderna klingat av i Vita husets rosenträdgård, klingade också rollen som ansvarstagande global ledare av. President Trumps besked att USA drar sig ur klimatavtalet från Paris är ingenting annat än ansvarslost. Det kommer möjligen ge honom några kortsiktiga framgångar. Men långsiktigt innebär det bara förluster. För klimatet. Men även för de amerikanska jobben. Det är uppenbart att Trump satsat på fel häst. Applåderna stannade också i händerna på dem som står Trump närmast. Utanför Vita huset går världen i motsatt riktning. Där tar delstater, städer, näringsliv och människor sitt ansvar för klimatet. Därför att det är det enda rätta.

När Donald Trump sätter på sig sina kolfärgade skygglappar. När USA trycker på pausknappen. Då ska Europa, Indien och Kina vrida upp ambitionerna. Då ska Europa istället kliva fram. Då ska Sverige visa ledarskap.

Vi vet vad vi måste göra. Patienten har riktigt hög, farlig feber. Men den går att bota. Vi måste få ned utsläppen av koldioxid. Trots detta ökade utsläppen i Sverige under 2016 enligt SCB. De ökade. För den som är intresserad av resultat kan jag nämna att när Centerpartiet hade ansvar för miljöpolitiken så minskade utsläppen. De minskade. För inte heller vi i Sverige är immuna mot klimatförändringarna. Vi måste ta varningssignalerna på allvar. För redan nu drabbas vi av torka och sinande brunnar. Av att det råder bevattningsförbud. Av att vi nu har mycket låga grundvattennivåer och kan få uppleva den värsta vattenbristen på hundra år. Det drabbar Gotland inte minst. Här spolats inte något vatten ur kranarna i onödan. Långa duschar är inte en lyx man kan unna sig. För bönderna är vattenbristen påtaglig. Men bekymret finns över hela landet. Framförallt för dem som har egen brunn. Det är nästan så att man inte tror att det är på riktigt. Vattenbrist i Sverige. Bara tanken gör att strupen blir torr. Men det är på riktigt. Det kräver en bättre miljö- och klimatpolitik. Vi måste säkra vattentillgången genom bättre samordning och genom satsningar på vattenledningar och rör. Men vi måste också göra mer för att utsläppen i Sverige ska minska. Så att även vi uppfyller vår del av klimatavtalet från Paris. Vi ska satsa på mer förnybar energi och genomföra en grön skatteväxling. Vi ska satsa på järnvägar, och på en kraftfull bonus för den som köper en miljöbil. Vi behöver ställa krav på att blanda in förnybart biobränsle i tanken på alla flygplan som lyfter från svenska flygplatser. Så att också flyget bär sina miljökostnader. Så att bränslet kan bytas från fossilt till förnybart. För ett grönare flyg. För ett bättre klimat. Det handlar inte om att göra svåra uppoffringar. Det handlar inte om att åka någon gammaldags och vinglig häst och vagn. Utan om att kliva på ett mer avancerat, modernt, och högteknologiskt tåg. Det handlar om en resa mot en spännande framtid, långt från gråa skorstenar, förorenat vatten och tunga utsläpp. Klimatsmarta lösningar gynnar tillväxten. Miljöhänsyn och tillväxt går hand i hand. Det är modernt. Det är nödvändigt att ha en offensiv klimatpolitik. Det är en fråga om att ta ansvar. Om att ett kraftfullt grönt ledarskap är nödvändigt. Globalt och lokalt.

Sverige och världen behöver en klimatpolitik som är mer än vackert prat. Vi behöver en klimatpolitik som verkligen ger resultat.

För ett år sedan stod jag här och pratade om universella värderingar. Om rätt, och om fel. Värderingar som vi kan vara särskilt bra på här i Sverige, men som är lika viktiga oavsett var i världen vi befinner oss. Värderingar som inte bara är svenska, utan som spänner över nationsgränser. Som jämställdhet. Demokrati. Rättsstat. Frihet, mångfald och tolerans. Att vi har ett samhälle där vi inte accepterar förtryck, hedersvåld eller att kvinnor utnyttjas sexuellt. Där vi ska behandla kvinnor och män lika. Ett rättssamhälle som skyddar de svaga, barnen, brottsoffren. Där vi respekterar varandra. Där vi orkar visa medmänsklighet. Dessa värderingar gör att vi känner så starkt för Sverige. Det gör oss stolta. Tillsammans med, landslagen, sillen, midsommarstången och Sarah Sjöström förstås. Men jag är orolig. Orolig över att vi slutar respekterar varandras olikheter. Över att vårt samhälle slits isär även på detta sätt. Att vanligt hyfs och medmänsklighet byts ut mot glödande hat. Jag vill visa det genom tre exempel. Tre exempel som handlar om aggressiv främlingsfientlighet. Öppen nazism och radikal våldsbejakande islamism. Eftersom allt detta är på frammarsch i Sverige.

Och det skrämmer mig. Det är inte mitt Sverige. Det är inte det Sverige jag vill att våra barn ska växa upp i.

Shahbaz Khan är en vanlig småbarnsförälder. Han bor i Göteborg. Är politiskt aktiv i Socialdemokraterna. Han tror på Allah. En solig dag för inte så länge sedan var han på cykeltur med sina barn och syskonbarn. Den yngste sonen är bara två år, han satt i barnsadeln bakom sin pappa. Shahbaz flickor, som denna dag cyklade en bit före, gillar att dansa. När de för en tid sedan såg en affisch på stan om en ny dansskola, sprang de glada och ivriga närmare för att titta. Men någon hade skrivit "no muslims" på affischen med information om hur man skulle anmäla sig. Så glädjen försvann. Och det blev ingen dans. Shahbaz son sitter i barnsadeln. Flickorna cyklar framför. En mindre skåpbil byter plötsligt kurs och styr rakt mot familjen. Sekunderna som följer går både fort och långsamt. Shahbaz får på ett ögonblick upp sin familj på trottoaren. Hans enda tanke är att få bort dem från skåpbilen. Hans fokus är på att skydda barnen. Han fumlar med knäppet på selen som håller sonen fast. För att få bort det lilla barnet. För att ta honom i sin famn och skydda honom. Men hans fingrar är stela. De lyder inte. Paniken sprider sig i kroppen. Hjärtat rusar. Sonen skriker högt av rädsla. Skåpbilen stannar tvärt. "Jävla muslimer". Hatet väser ur mannens mun. "Jävla muslimer". Det var det mannen ville säga. Innan han är på väg bort igen. Bort från de barn i förskoleåldern som han precis kränkt och förolämpat. Kvar på trottoaren står Shahbaz med sin familj. Med bankande

hjärta och en förlamande skräck. Flickorna vågar knappt cykla hem.

Hatet mot ”de andra”. Rasismen. Tankarna verkar växa i styrka. 2015 anmäldes närmare 7000 hatbrott. Den högsta siffran hittills. Det är nästan tjugo om dagen. Det är en siffra som ökat de senaste åren. 70 procent har främlingsfientliga eller rasistiska motiv. Hatet drabbar muslimer. Genom anlagda bränder mot moskéer. Genom att skottsäkra glas måste sättas upp vid muslimska lokaler som skydd. Genom att kvinnor spottas på för att de bär slöja. Genom ord som ”ta ditt skägg och åk hem”. Genom den öppna rasism som drabbar fler än Shahbaz Khan. Det drabbar judar. I Umeå stängde judiska församlingen sina lokaler, efter flera attacker och uppenbara hot. I Malmö är det farligt för judar att öppna sina Davidstjärnor eller ha på sig kippa.

Att det finns människor som beter sig så i Sverige. Det är en skam. Mina vänner. De borde veta bättre.

Europa har sett de mest fruktansvärda exempel på hur människor ställs mot varandra. När nationalismen i sin vidrigaste form får styra. Citat: ”Jag har svårt att sova. När jag var tillbaka första gången 1999 såg jag spöken överallt.” Slut citat. Hédi Fried fyllde 93 i år. Hon har två födelsedagar. Hennes andra födelsedag är den dag då koncentrationslägret äntligen befriades. Då hade hon, som så många andra, förlorat sina föräldrar. Förlorat släktingar och vänner. Arbetat som slav. Upplevt ren ondska. Av en slump överlevde hon massmordet. Det var efter att Hédi återvände till Auschwitz för första gången efter befrielsen som hon såg spöken överallt. Det var då hon återigen fick svårt att sova. Hédi är ett vittne. Hon är en överlevare. Att hon finns och orkar berätta om det hon varit med om, det är viktigt. Hennes största skräck är att vi ska glömma Förintelsen. Så att de som mördades dog förgäves.

Men det finns dem som redan glömt. Som förnekar historien. Det är helt obegripligt. Men det händer här och nu. Nazister kör in i en irakisk demonstration i Malmö. Nazister placerar ut bomber på flyktingboenden. Nazister medverkar här i Almedalen. Nazister, som sprider hot, som sprider hat. Som förnekar förintelsen. Nazister gör att RFSL ställt in stora delar av sin medverkan i Almedalen i år. Och den första maj marscherade nazister på Faluns gator. De gick där med rakade huvuden. Sina svarta smala slipsar halvt nedstoppade i vita skjortor. Fler än 500 människor höll vita och gröna fanor i sina händer. Taktfast lät de sina kängor trampa på asfalten. Steg efter steg.

Meter efter meter. Varje steg, en kränkning av dem som i generationer drabbats av Förintelsen.

Det gör att jag mår illa. Det gör att jag skäms. Över 500 människor. Utan historia. Utan medkänsla, utan empati. Det mina vänner, det är ingenting annat än en skam.

Det vi ser är en otäck rörelse som vi aldrig, aldrig kan normalisera eller legitimera. Att ta upp främlingsfientlighet och nazism vet jag irriterar. Det väcker ont blod. Det gör att jag blir en måltavla för hatet. För nättrollen. Det har hänt förut, det kommer hända igen. Jag vet hur det känns. Och det händer inte bara mig. Men vi som tror på alla människors lika rätt och värde. Vi får aldrig tystna. Trots hatet på nätet. Trots trollen. Så måste vi ta kampen. Mot nazismen, mot vit makt-miljön. Mot främlingsfientligheten. Det, mina vänner, är en ren anständighet att stå upp mot dessa krafter. Stå upp och stå pall. Säg ifrån. Nazismen. Den hör inte hemma i Falun. Den hör inte hemma här i Almedalen. Den hör inte hemma någon annanstans än på historiens soptipp.

Det är inte den ljusaste sidan av Sverige jag beskriver. Det är inte heller meningen. Men för att kunna göra någonting åt problemen, så måste de fram i ljuset. För extremismen i olika former ska bekämpas. Framför allt den våldsbejakande islamismen. Vi har sett prov på islamisternas hat, deras ondskor. Allt för många gånger. I Nice, i Bagdad. I Mosul och Bryssel. I London och i Stockholm. Det knyter sig i magen på mig när Säpo säger att tusentals radikala islamister finns i Sverige. Mitt ibland oss. De som mördat i terrorns namn ska dömas och avtjäna sitt straff. De ska inte röra sig fritt i samhället. Inte kunna gömma sig hos sina föräldrar eller släktingar. Att IS-sympatisörer, som sprider terroristernas propaganda börjar jobba på HVB-hem. Bara för att kunna rekrytera nya terrorister bland ensamkommande flyktingbarn. Det är så utstuderat. Det är så vidrigt. Att föraktet mot det moderna, öppna samhället är så djupt att inte ens barn skonas. Det är helt oförlåtligt. Det fyller mig med sådan ilska att tänka på alla de unga flickor, på barnen, i Manchester. De som längtat efter att få se sin idol. Sett fram emot konserten. Hur äldre försökte vara mänskliga sköldar. Men hur de alla mördades av jihadister. Av fega kräk. När jag tänker på dem som inte kom hem från Stockholm den 7:e april. Hur döden kan vara så nära. Hur den kan slå till på Drottninggatan en eftermiddag i rusning. Hur livet kan förändras på ett ögonblick. Sverige ska inte vara en fristad för terrorister. Eller för dess sympatisörer. Deras fega metoder, deras vilja att sprida

skräck. Att de attackerar vårt öppna samhälle med hemmagjorda bomber, knivar och stulna fordon. Att de attackerar oskyldiga barn, oskyldiga vuxna. Det gör mig både förbannad och beslutsam. Mina vänner, När vårt öppna samhälle utmanas av farliga krafter. Då är det ett hot mot vår demokrati. Mot extremismen, oavsett vilket håll den kommer ifrån. Då ska samhällets svar vara kraftfullt och resolut. Vi ska stå enade som en röst och fördöma hatet. Vi ska lagföra de som begår brott. Vi ska satsa mer pengar på polisen, på skärpt lagstiftning och på terrorbekämpning. Det är den viktigaste kampen för vår generation. Det är en kamp vi ska vinna. För nazism, våldsbejakande extremism, radikal islamism. Främlingsfientlighet. Våldsam vänsterextremism. Det är något vi aldrig kommer att acceptera. För det hör inte hemma hos oss. Det hör inte hemma i ett demokratiskt samhälle.

Mina vänner, Sverige behöver ett nytt ledarskap. Som inte nöjt blickar ut över Sverige från ett kontorsrum i Stockholm, utan som tar tag i de problem människor upplever i sin vardag. Ett nytt ledarskap behövs för att jobben ska bli fler i hela landet. För de långtidsarbetslösa, de socialt utsatta. För att människor som flytt hit från andra länder ska få jobb. För att det bortglömda Sverige ska bli synligt. Detta är inte bara ord från mig. Det är också handling. Jag kommer göra mitt yttersta för att inte behöva ställa samma fråga igen, som jag ställde för ungefär en halvtimme sedan. Hur alla vi som har det bra, kan glömma bort dem som sitter fast i arbetslöshet och utanförskap? Nästa mandatperiod ska en ny Alliansregering ha vänt trenden. Utanförskapet ska minska. De bortglömda ska få komma in i värmen. Och klyftan ska slutas. Ett nytt ledarskap behövs också för mer medmänsklighet. I tider då mörka krafter utmanar värderingar som vi tagit för givna. När främlingsfientlighet, våldsbejakande islamism och nationalism försöker gripa tag i oss. Skaka om oss och sprida rädsla, misstänksamhet och oro. I dessa tider behövs ett nytt ledarskap för att främlingsfientligheten ska ge vika. För hoppet och för framtidstron. Mina vänner. Vik er inte. Utan stå upp. Anständigheten behöver er. Tack.

Taggar

2010-tal, 2017, Almedalen, Centerpartiet, Kvinna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/annie-loof-tal-i-almedalen-2017>